

ДЕЛИ-ОРМАНСКИ

Курьеръ

Седмиченъ вестникъ за общественъ животъ, наука и информация.
Излиза всѣка седмица.

Редактира комитетъ

АБОНАМЕНТЪ:
за година; 50 лева; за 6 месеца
— 30 лева; единъ брой — 1 левъ
ОБЯВЛЕНИЯ:
търговски 1.50 лева кв. сантим
приставски 0.80 лева на дума

Похвална инициатива

Тая зима, презъ студениятъ вечер на Февруарий и началото на Мартъ въ града ни се извърши една много-желана стопанска работа.

Кой не знае съ какво очуване гледаше нашия земеделецъ на облагородения лоз, на магносничеството за поправка на болни вина?

Кой не знае, колко земеделски машини не се употребяватъ у нашия край поради простата причина, че нѣма подготвени техници.

Неуспоримъ фактъ е че нашия земеделецъ не само не знаеше какъ се облагородяватъ дръвчета и лози; не само не знаеше какъ да си реже лозето и какъ да си приготи доброкачественно и годно за пазаря вино; но не знаеше и какъ да пази най-простата машина — плуга.

Схващайки тая голѣма празнина въ запаса на познанията на нашия земеделецъ възнестото държавно агрономство устрои два курса:

Лозаро-овощаро-винарски вечеренъ курсъ, който трая десетъ дни плюсъ три дни практика, и курсъ по подготвяне на техници по земеделските машини, който трая седемъ дни. Първия от двата курса, е билъ посещаванъ отъ 40—50 души редовно, а втория — отъ 30 редовни по-

сетители отъ цѣлата околия.

Макаръ и кратки, макаръ че още не може да се каже какво цѣлѣта е напълно постигната, честъ, голѣма честъ прави на агрономството, че прокара първия бразди въ мрачното непросветено непросветено поле на нашия земеделецъ. Последния сега не ще да се чуди когато попадне въ ръцетъ му нѣкоя редосѣялка, нѣкоя жетварка, нѣкоя сѣнокосачка, нѣкоя сноповързачка и пр., защото въ селото му ще има вече хора които ще му кажатъ съ коя машина какъ се манипулира, а въ най-добрия случай, ако е посещавалъ техническия курсове ще заработи тъй както работи съ ралото и плуга.

Двата горни курса сж повече отъ наврѣмени. Тѣ сж още недостатъчни, но веднажъ почнали ще дадатъ резултати. Похвални сж подобни инициативи, нѣка въ бъдаще станемъ свидетели на редица подобни курсове по всички отрасли на земедѣлието въ нашия край, защото пътя на благоденствието и начина за вързване на двата края е пътя на просвѣтата на българския земеделецъ и то просвѣта преди всичко по модерно земедѣлие!

Хвала на подобни инициативи!

Проста смѣтка която много добре говори.

Цената на захарта въ другиятъ държави е по доле отъ 20 лева кгр. Българската държава, за да запази захарния фабрики отъ вносъ на чужда захаръ, дава на нашитъ фабрики по 7.56 лева на килограмъ покровителствено вносно мито. Понеже фабриката произвеждатъ средно около 30 милиона кгр. по 7.56 лв на всѣки кгр. за покровит. мито, подарено отъ държавата, ще получимъ 226 мил. лева, които милиони държавата ги поднася на тавичка като черпня или благодарностъ на зах. Фабрики

„Ни оралъ ни копалъ“, така казва народа. Получаватъ 226 милиона лева, които грешни български левове могатъ да се дигнатъ или натоварятъ, ако сж сребърни, на 2 60 коня. Като се нарежатъ тѣзи коне, натоварени съ по 100 кгр. сребърни пари, ще се образува единъ ке-ванъ, дълъгъ петъ километри и

половина.

Нашитъ цвѣклари даватъ на фабриката около 230,000 тона цвѣкло, за което съ мѣка получаватъ 160 милиона лева. Отде ги зематъ фабриката тѣзи пари? Зиматъ ги отъ 226-тѣ мил. лева, които имъ дава държавата, плащатъ за цвѣклото 160 мил. лева и за тѣхъ остава 66 м. лева.

Като продадѣтъ захарта, кашата и меласата, осигаватъ имъ други 500 милиона лева.

Отде зема държавата сумата 226 мил. лева да ги дава на фабриката като покровителствено мито? Земи ги отъ консуматора, отъ всички ни. Кога купуваме захаръ, ние плащаме чрезъ бакалина или търговеца по 7.56 лв за всѣки килограмъ, за да платимъ на фабриката подарка нареченъ покровителствено мито.

Тая смѣтка е действително проста но много добре говори

д-ръ „Българска Захаръ“

Съобщение.

Отъ 1-и Мартъ т. г. дългогодишниятъ слуга и съдружникъ на Гавраилъ Юрдановъ **Трифонъ Енчевъ** — гара-Каспичанъ, откри магазинъ гдѣто занаятѣ ще намерите пълненъ изборъ отъ колониални и манифактурни стоки специално преди и платна и тютюнъ на едро идро.

ТРИФОНЪ ЕНЧЕВЪ гара-Каспичанъ.

ТУБЕРКУЛОЗАТА ПОБЕДИ НА.

(изъ вестникъ „Българска Захаръ“)

„Нашия вестникъ е стопански, той не бива да се занимава съ въпроси, които не сж отъ областта на медицината. Но като страдания бичъ на човѣчеството туберкулозата покосява и много стопани, като ги прави негодни работници, като зема живота имъ и тѣхнитъ дѣца оставатъ нещастни, ние не можемъ да не кажемъ една радостна вестъ. Само здравия стопанинъ мож да бжде добъръ производител“

Въ България всѣка година умиратъ около 20 хиляди души отъ туберкулоза на или 10000 жители се падатъ 38 души, които умиратъ съ тази болестъ И всѣка година смъртността се увеличава, а въ другитъ държави се намалява. Въ Англия умиратъ отъ туберкулоза на всѣки 10000 само 12 души.

Ние нѣма да изброяваме причинитъ за разпространение на тая болка у насъ. Но ще съобщимъ че туберкулозата е вече победена

Единъ френски ученъ въ продължение на 13 години е сполучилъ съ голѣмъ трудъ и постоянство да направи туберкулозния бацили да живѣятъ съ милиони въ една течностъ, но да немогатъ да заразяватъ. Не само това, но не позволяватъ на др. бацили да заразяватъ телото, на което се намиратъ тѣ.

Или по ясно: вълкътъ и кучето сж отъ единъ родъ, но ние сме опитомили кучето и то не само не хапе господаритъ си, но ги и пази отъ вълка и не го пушта да влезе въ къщата имъ.

Тая лековита течностъ гълтатъ вече множество деца и поставени при туберкулозни нито едно не се заразява. Сега въ вѣлъ свѣтъ правятъ задоволителни опити. Скоро лекарството ще стане по-евтино и достъпно за предпазване на народа.

Тѣзи течностъ се гълта и ще се пресаждаме задължително всички противъ туберкулозата както се пресаждаме противъ едрата шарка

Поклонъ предъ човѣшкия гений, поклонъ предъ лекаря, — спасителъ на човѣчеството.

Редакцията на в-ка поканва автора на дописката печатана въ бр. 76 по поводъ глобениятъ пътноповинничари отъ с. Дживелъ, да съобщи имената на всички невинно-глобени пътноповинничари.

Съобщението може да даде чрезъ вестника ни, или направо въ окръжното инженерство въ Шуменъ.

Има думата дописнике ни.

Пристигнало е въ турския клонъ на Б. З. Банка 1000 кгр. люцерново семе. То ще се раздава на ония, които се записаха и внесоха капаро. Доставени сж 300 кгр. повече отъ поржката така че, нуждаещи се може да си набави.

Цената е 50 лв. за единъ килограмъ.

За частнитъ турски училища

Не отдавна — не помня само въ кой вестникъ беше — се изнесе, че единственото останало българско училище въ Турция — изъ Чатаджанско, — било затворено по липса на средства. Хубава работа наистина, турското правителство не благоволило да подкрепи съществуването на едно българско училище, а ние тукъ въ България отдаваме всѣка година по 4,500,000 лева за издръжката на частнитъ турски училища!

Печална българска действителност!

И при все това, българския езикъ въ тия училища е много слабо застъпенъ, въпреки повелението на чл. 343 отъ закона за народната просвѣта.

За частнитъ училища се писа доста, не знамъ по какви съображения обаче, ръководнитъ фактори не обърнаха почти никакво внимание. А турските училища, за които българската държава харчи милиони левове продължаватъ да си съществуватъ все въ същия религиозенъ колоритъ като коранътъ е все най-важниятъ предметъ, другитъ учебни предмети второстепенни и маловажни, а българския езикъ даже и вреденъ.

Въ тия училища Българската история и география сж задължителни, но тѣ не се изучаватъ така както изглежда програмата, а служатъ като единъ отъ най-мощнитъ средства въ ръцетъ на фанатизирания МОЛЛИ да събуди още по-гълѣма умраза къмъ българския народъ и всичко българско.

Тия, които сж имали възможността да наблюдават по отблизо тяхния училищен живот не могат откажат че това не е така. Пък и кървавите инциденти, които зачестиха напоследък между турското и българското население сж още по красноречиво доказателство за това. А щомъ като е така, трѣбва ли тогава нашата държава да отдѣля отъ и безъ това оскъжднитѣ си средства за училища, въ които се всѣва само умраза къмъ нея?

Азъ несъмнѣно противъ чиститѣ училища но... но държавата трѣбва да упражня по голѣмъ контролъ върху тяхъ защото инѣкъ все едно е, да храниш куче да те лае.

Незнамъ какъ биха погледнали нѣкой на това, но за менъ поне, е ясно като бѣлъ денъ, че държавата харчи излишни пари за тия училища защото въ тяхъ, както казахъ, се сѣе не само умразата и грубия фанатизмъ, но въ тяхъ не се даватъ и най елементарнитѣ познания на ученицитѣ каквито се предвиждатъ за българскитѣ граждани отъ чл. 73 на конституцията.

И друго едно обстоятелство, което доста много шокира не само всѣки здравомислящъ и интелигентенъ българинъ а и най-простия селенинъ е и това, че държавата не упражнява никѣкъвъ контролъ сжщо така и върху стопанисване на училищни имоти, дадени имъ по силата на сжщия онзи законъ, по силата на който сж дадени такива и на българскитѣ училища за издръжката имъ. И до като на българскитѣ училищни настоятелства се държи точна

сметка и за стотинката, а касиера се начита съ хиляди левове за нѣщожни грѣшки, направени въ смѣдководството им, турскитѣ училищни настоятелства сж свободни да харчатъ училищнитѣ пари както тѣ намѣреть за добре и както турскитѣ имъ кефъ диктува.

Нѣщо повече: съ тия пари с. с. турскитѣ училищни настоятели си вършатъ свободно търговийка, купуватъ си коне, волове, каруци и пр. безъ разбира се да връщатъ паритѣ. Но това не е всѣчко господа! Има още мого работи, които ако се изнесатъ, не вѣрвамъ да има хора — разбира се, въ чийто жили тече българска кръвъ — да не се възмутятъ. Но азъ мисля, че и това е достатъчно за единъ истински българинъ, за да има той правото да протестира противъ тая отомания, която на прѣвъ погледъ като че ли е безъ значение, но което корени въ себе си доста много злини.

Прочие! безъ да се впускамъ въ подробности—това ще направимъ, ако трѣбва—нѣка по интелигентнитѣ български издигнемъ високо гласъ на протестъ противъ незаинтересованостъ на правителството по отношение на частнитѣ турски училища и да искаме иза тяхъ контролъ такъвъ, какъвто се упражнява върху народнитѣ ни училища, защото инѣкъ всрѣдъ народнитѣ маси ще си остане убеждението, че правителството покровителства повече турското население, обстоятелство което не е безъ значение и за вътрешния редъ на страната ни.

Дано бждемъ чути!

Михаилъ Кръстевъ

Пролѣтъта се пуква
Можетъ на нивата
Женитѣ въ стана да тъкатъ
Дебели жетварски ризи,
И тънки момински кеизи.
Памучни—Прегди
Английски,

Италиански, български.
Сулани къвраци,
Есмерлия и кастарлия,
Боялия мѣстни и
Английски.
Прегди всички номера
При конкурентни цени.

Платове за мъжки и дамски дрехи.
Подборъ на десени и качества. Депозитъ на български **бѣлени** и **небѣлени** платна специаленъ асортиментъ отъ българска манифактура—плодъ на родното производство, гордостъ на всѣки съзнателенъ българинъ. Преди да си набавишъ и купишъ, въ интереса на купувача е да посети нашия магазинъ въ Нави-Пазаръ.

На чиновници и длъжностни лица **чрезъ купони съ месечно изплащане** колониялъ пълнен асортиментъ включително и **Тютюнъ** на едро и дребно.

Рибни и маслини за великитѣ пости.

Гавраилъ Юрдановъ—Н.Пазаръ

Сурови
и
Обработени

КОЖИ

Всички
видове

Купувамъ въ брой по фабрични цени всички видове сурови кожи.

На складъ Всички видове обущарски и сарашки кожи на конкурентни цени. Разполагамъ съ обущарски и сарашки инструменти и всички габровски стоки.

Деню Ц. Чолаковъ Габровски-Н.пазаръ

Само при Ал. Донева. & Синъ.

Всѣкакъвъ видъ дървенъ материалъ

като главини, бутове, наплати и крака, окове, опашки, клемии и пр. коларски принадлежности.

железария, всички видове сурово желѣзо и дребна желѣзария.

Бежири бон и лакове.

Чугунени печки и кам. въглища.

Пресни бомбони и шоколади

Отъ идния брой въ вестника ни се открива специаленъ отдѣлъ: „Кооперативна колона“.

Продава се цененъ имотъ

Продавамъ поради изселване собственитѣ си две водни мелници по шосето гр. Нови-пазаръ—с. Хърсово, само на 3-и километра отъ града.

Едната съ желѣзна конструкция, сито, комбиинирана еврика № 2 съ два камѣка и 2 декара зеленчукова градина.

Втората съ два камѣка, еврика и зеленчукова градина отъ 7 декара. и двете съ добъръ районъ. Цени износни.

За сведения до собственика Петъръ А. Петровъ—Н.пазаръ.

КЛУЧУКОВИ И
МЕТАЛИЧЕСКИ.

ПЕЧАТИ. ПЕЧАТИ!

ПОРЦЕЛАНОВИ

ПОРТРЕТИ ЗА НАДГРОБНИПА МЕТНИЦИ

и всичко което спада въ фабрикацията на ГРАВЬОРСТВОТО ПЕЧАТОРЕЗАЧЕСТВОТО художествено, солидно и евтино, си поръчайте при: РАДЕВЪ & ВЪЛЧЕВЪ—Н.Пазаръ

-Приятно и здраво четиво за зимните нощи-

Дъщерята на Монтецума—Райнеръ Ха

Метрополисъ—Теа Фонъ Харбу, фантастиченъ романъ съ универсала известность.

Трагедията на Лиза—Клодъ Кинстанъ.

Любовната мечта на наполеона

— исторически романъ отъ РОЗ. ХАЙМАНЪ—

Щуреца на огнището—Чарлсъ. Дикенсъ,

Скитникътъ еврейнъ—Евген. Сю

Магьосникътъ—Едгаръ Валасъ

Острова на съкровищата—Р.Стифенсон

Донъ Жуанъ— Байронъ

Диамантнитѣ рудници на цаъ

Соломона—Райнеръ Хагардъ, увлекателенъ романъ

на брошури по 3 лв.—у РАДЕВЪ & ВЪЛЧЕВЪ

ХРОНИКА.

Днесъ въ 10 часа сутринта Н. Агънски държи рефератъ на учителското събрание въ салона на основното училище на тема:

Произходъ на човѣка.

Интересующитѣ се граждани могатъ да посетятъ тоя наученъ рефератъ.

Нашия съгражданинъ, г. Н. Агънски е вече отпечаталъ първата частъ отъ книгата си: „Въведение къмъ социологията“.

Като се радваме искрено че нашъ съгражданинъ даде единъ наученъ трудъ тѣй необходимъ за всѣки мислящъ младежъ, ние горещо препоръчваме книгата на всички любители на науката.

Нашия добъръ приятелъ—А. Богдановъ се е сгодилъ за г.ца Юрданка М. Игнатова.

Честито! Редакцията-ВЕСТНИКЪ НА ЖЕЛѤТА брой 317, отъ тѣзи седмица е съ прибавка; комплектъ кройки за дамски долни дре-

На 11 т. м. следъ полунощъ бѣ хвърлена бомба въ яйчарския складъ на С. Фишкинази. Пресата достатъчно писа и преувеличава тоя при скърбенъ фактъ.

Ние обаче припомняваме за страшната опасностъ, която бѣ изложенъ града, ако примитивната бомба бѣ предизвикала пожаръ. Всички си спомнятъ за силната буря която въ мигъ би разнесла пожара въ целия градъ.

хи въ естествена величина, които всѣка добра еомкина да скрои и ушне следното съдържание: Девическо обрзувание; статия; Първото народно въпиталище; снимка, бележка и статия отъ Р. Голѣманова, Йорданъ Йовковъ критична студия отъ Малчо Николовъ. Нуждата отъ домъ на ступенкитѣ, статия; Стихотворення отъ Д. Гундовъ; Христина, разказъ отъ Д. Ивановъ; Въпитателна беседа отъ Виолино Примо; Домакинскитѣ и практическитѣ съвети; Ноуи рецепти за готвене съ месо и безъ месо; Приказка импресия отъ Виолино Примо; Нови модели за бродирание; въто въ облѣклото за пролѣтъта и по Отдѣленъ брой наедно съ приложението — 5 лева. Продѣва се отъ вестникопродавачи изъ царството дишенъ воонаментъ 150 лева